

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 222.

Ljubljani, v sredo 30. septembra 1891.

Letnik XIX.

Odkritje spomenika dr. Ljudevitu Gaju v Krapini.

Zagreb, 28. septembra.

Kdor je bil v palači akademije, videl je gotovo na hodniku v pridičju doprsni kip Ljudevita Gaja, ki ga je pred več leti izklesal glasoviti Rendić iz kararskega marmorja. Pa še le letos, ko so postavili v Zagrebu spomenik prvemu buditelju slovanske vzajemnosti na jugu-pesniku Kačiću, izvršila se je želja mnogih rodoljubov, ko je bil v nedeljo omenjeni kip odkrit v rodnem mestu Gajevem, v trgu Krapini.

Narod hrvatski je hvaležen zaslužnim svojim možem, ter jih ne pozabi tako hitro. Tudi Ljudevita Gaja ni pozabil, le čakal je, da se vsaj deloma pozabi vse ono politično delovanje Gajevo, ki se ni popolnoma zlagalo z interesi in cilji naroda hrvatskega. Današnje „Narodne Novine“, katerih utemeljitelj je Gaj, imajo deloma prav, ko trdijo, da je pravi začetnik današnjega našega odnošaja z Madžari sam Gaj. Ali narod hrvatski ne misli nič več na to, niti ne proslavlja z odkritjem spomenika Gaja kot privrženca Bacha niti kot madjarona, nego onega ognjevitega oduševljenca, ki je zdramil svoj narod iz duševne letargije ter ga navdušil za največje žrtve v korist domovini. Da te njegove zasluge malo bolje poznamo, potrebno je v kratkem omeniti, kakšno je bilo javno življenje na Hrvaškem, ko je začel Ljudevit Gaj delovati.

Hrvatska je v stoletnih borbah za obstanek svoj in države habsburške popolnoma oslabela. Sovražniki njeni so to slabost upotreбили ter jo tudi zemljiško razkosovali, pa jo vkljub vsem zahtevam na saborih niso hoteli zjediniti. Tuji vplivi so bili v zemlji merodajni, a domači odpadniki so ga še pospeševali. Vrh tega je narodu manjkala književni jezik, ki bi bil mogel tako razkosani narod vsaj deloma združevati.

Na početku tridesetih let tega veka se je mislilo, da se bo Hrvatska kar zgubila, ker se že ni skoraj nobeden poganjal za domačo ustavo, niti za narodnost. Že leta 1827 je dovolil hrvatski sabor, da se uči v hrvatskih šolah madjarski jezik kot obli-gaten predmet. Tudi so že Madžari zahtevali, da se Slavouija zjedini z Ogersko. Ko bi bili takrat dotični sklepi hrvatskega sabora od kralja potrjeni, bila bi hrvatska uprava gotovo za nekaj časa pomadjarjena.

V tem žalostnem času, ko so že najboljši možje začeli dvomiti o obstanku svojega naroda, pojavi se dr. Ljudevit Gaj z odločno voljo, da probudi svoj narod, da ga poduči o pravicah in dolžnostih njegovih ter da mu pridobi zopet samostalnost. To je bila gotovo težka naloga, katerej je pa Gaj popolnoma dorasel. Bogato nadarjen, pogumen in praktičen, zraven v društvu ljubeznjiv in silno zgovoren, bil je v vsakem pogledu sposoben za tako nalogo, katero je popoluoma razumel ter jo tudi dosledno izvajal.

Že kot gimnazijalec je bil navzet slovanskega duha, kar je pokazal v svojem spisu „Gradovi pri Krapini“, v katerem omenja med ostalim tudi pričo, češ, da je Krapina pradomovina vseh Slovanov. Kakšen ponos za mladega oduševljenega Hrvata. Poseben vpliv nanj pa je imel pesnik Jan Kolar, s katerim se je upoznal v Pešti. Le-ta pesnik je zbiral okoli sebe mlade Slované ter jih navduševal s svojimi pesmami, pa tudi z učenimi predavanji o slovanskej prošlosti in o potrebi slovanske vzajemnosti.

Ljudevit Gaj je velikega pesnika Jana Kolarja popolnoma razumel ter je njegove ideje širil po Hrvatske, kolikor je bilo mogoče v onem času. Po nagovoru Kolarjevem je uvel leta 1830 po češkem primeru evfonski pravopis v hrvaščini ter je bil tako storjen prvi korak k enotnej literaturi. Ker je bil prepričan, da se brez časopisov literatura ne mora razvijati, sklenil je izdajati hrvatski časopis. Ali

Madžari njegovo prošnjo zavržejo. Zdaj gre osobno do cesarja Frančiška I., ki mu je dovolil izdavanje časopisa z značajno opazko: „Če Madžari časopise izdajejo, zakaj bi jih pa Hrvati ne.“

To je bil za Hrvate posebno važen dogodek. Do zdaj so bili tudi v literaturi razdeljeni (kajkavska, čakavska, štokavska pisava), s tem pa je hrvatski separatizem zlomljen in hrvatska literatura dobi naroden značaj. To je Gajeva največja zasluga in ob enem največji čin njegov. (Dalje sledi.)

Shod „Katol. polit. društva“ v Žužemberku.

II.

Govor deželnega poslanca Ig. Žitnika.

„Častiti gospodje in spoštovani rojaki! Dve leti je minolo, ko ste mi tudi Vi po svojih volilnih možéh izkazali zaupanje, izvolivši me v deželni zbor. Tedaj na volišču sem Vam obljubil, da Vam pridem ob priliki poročam, kaj in kako delajo poslanci v deželnem zboru na korist dežele.“

V svesti si te obljube in dolžnosti, kakor tudi popolnem prepričan, da naše priprosto ljudstvo, ki ne čita časnikov, kaj malo vé, kaj se dela in o čem se posvetuje v deželnem ali pa državnem zboru, porabil sem z veseljem današnjo priliko, da Vam ob kratkem poročam o važnejših stvaréh, katere so obravnavale v zadnjih dveh letih. Nekaterim navzočim gospodom, ki vsak dan beró časnike, ne bodem povedal nič novega, pač pa upam ustreči Vam kmetovalcem, ki si z žuljavimi rokami služite vsakdanji borni kruh.

Mnogokrat sem slišal: „Mi volimo poslance, ki nam ob volitvi radi obljubujejo, da bodo skrbeli tudi za revnega kmeta in bédnega obrtnika, da se znižajo skoro že neznosna bremena davkov. In vendar davki le rasto, siroččina se širi itd.“

Verjemite mi, da ga morda ni poslanca, ki bi ne hotel in želel vsega dobrega svojim volilcem.

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Sedmo poglavje.

Odpeljava.

Na severovzhodu Dublina, mej železniškim tirom, brezmejnimi vrtovi kraljevega gaja in polkrogom tira, ki je zvezan s kraljevim predorom, leže prostorna zapuščena zemljišča; to je Richmond, vrstnik mestne četrti „Liberties“. Tu je prosto uboštvo, tam bédna v ječah; tu razvaline in posipi, kjer duhti na tisoče ubogih v bornih capah, tam državni zavod, ki stoji odprt bolnim, blaznim, obupnim in hudodelnikom.

Richmond je povodnik četrtine „Liberties“. Pod imenom „dobrodelnega zavoda“ je angleška človekoljubnost tu svoje ječe v palačah poskrila. Že zapisnik teh črnih, temnih poslopij zadostuje, da dobimo prave pojme o usodi nesrečnih prebivalcev teh bivališč. Prvo poslopje je kraljeva bolnica; drugo: richmond-ska jetnišnica. Potem sledé: ranocelska bolnišnica, blaznica, kaznilnica za ženske, jetnišnica v „Grange-Laue“, hiša za besne, šola za „višnjeve

otroke“, zopet kaznilnica in „workhouse“ v Ballinaloe z 2300 ubožci, za katerim ne sledi drugega nego pokopališče z odprtimi grobovi, katere sleheren dan napolni črni, mrtvaški voz. Tu ni duhovnika, ni spomenika, ne križa. Pogrebeci čakajo z lopatami in ko krsta zdrsné v globino, vržejo na-njo malo apna, zaspéjo jamo do vrha ter poteptajo zemljo.

A mrtvi so srečni, oni ne trpé, ne čutijo vsega tega več. Živečim se godi huje; jesti dobé toliko, da ne pomró gladu; prostost jim je vzeta, ravno tako tolažila svete vere; ločeni so od starišev, otrok, sorodnikov. Vsakdo ravna ž njimi z zaničevanjem, nečloveško trdo.

V workhouse-u v Ballinaloe se je vzbudila, kakor smo čuli, Zalika po tri- ali štiridnevem spanju, v sobi, ki je bila prenapolnjena z bolniki. Zrak tu notri je bil neznosen. Vajena je bila trpljenja, a mislila je na Mihala in Anico, jokala je ves teden skoro noč in dan. Vendar se jej je jelo zdravje povračati in mlada Irka je molila slebérni dan za zdravje, le iz hrepenenja, da bi videla otroka.

Sama je bila prosila za katoliškega duhovna, a odgovorili so jej, da jej ni sile! Spomnila se je „leva glengariffskega“ in sklenila mu pisati, brž, ko jej bo mogoče.

Necega dné, ko je ravno mislila zopet na to, kako bi dobila pisalnega orodja — kajti to ni bila malenkost za beračico — vstopi v sobo neznana gospa in za njo zdravnik. Iz druge sobe prihiti strežnica.

„Oh,“ vzdihnila je gospa in tiščala si pod nos rutico.

„Prosim, pojte z menoj!“ odgovori strežnica ter ju odvede v svojo sobo, ki je bila krasno opravljena.

„Ali nimate tu bolnice po imenu Zalika Joyce?“

„Moj Bog, gospa, mogoče je — a ne vem; vsak dan jih toliko pride in odide, da jih ne morem vseh poznati; pogledala bom v zapisnik. Prosim še, oprostite, da vas vprašam po imenu?“

„Gospa Marder, gospod doktor Hammel,“ odgovori gospa.

Brezdvojbeno sta bili imeni v workhouse-u dobro znani, kajti strežnica se jima je tako globoko priklonila, kolikor le ji je dopuščala njena rejenost.

Zalika ni niti slutila, da se o njej govori; bila je tedaj vsa osupla, ko strežnica pristopi k njenej postelji, ter jo vpraša po imenu — in ako ima čedno obleko?“

„Tu je vsa moja obleka,“ odgovori Irka.

„Hm, ta je nespodobna — a bomo videli. Oblecite se hitro in sledite mi!“

Ali ko pride tja, kjer se določujejo davki in delajo postave, potem se prepriča, da jeden sam poslanec ne more dosti ali večkrat ničesar ne doseči, če tudi ima najboljšo voljo.

Našteti Vam hočem samo troške, katere potrebuje dežela, da pokrije in plača svoje najnujnejše potrebe. Tako je treba plačati za deželni zbor na leto nad 14.000 gld. V tem so všeti troški za pisarje, strežaje, kurjavo, svečavo, papir itd. Deželni odbor, pri katerem je mnogo uradnikov in služb-
nikov, potrebuje za letos nad 51.000 gld. Dežela ima svoja posestva, od katerih plača na leto nad 2500 gld. davkov in priklad, vzdrževanje deželnih poslopij stoji nad 1600 gld. Deželni zbor je za letos dovolil za vodne zgradbe in poprave 15.000 gld., za pokončavanje škodljivih živalij 300 gld., c. kr. kmetijski družbi redne podpore 1050 gld.

Kakor Vam znano, delajo vode, n. pr. Sava, Bistrica na Gorenjskem itd., posestnikom mnogo škode. Take hudournike in vode je treba vravnati in zgraditi, da ne trgajo rodovitne zemlje.

Deželni odbor je najel tudi nekega g. Puticka, da na Krasu, v Suhi in Beli Krajini preišče svet, kje bi se dobila pitna voda za ljudi in živino. In ker občine same ne morejo zmoči velikih troškov, mora skupna dežela pomagati.

Dalje je za letos deželni zbor dovolil za povzdigo kmetijstva 2000 gld., za govederajo 4000 gld., za nasade z ameriškimi trtami 1500 gld., za nakup bakrenega vitrijola 3000 gld., za agrarske operacije 12.000 gld., za pogozdovanje Krasa 500 gld., torej za deželno-kulturne namene in vodne zgradbe blizu 40.000 gld. Za žandarmerijo plača dežela letos 14.000 gld., za odgonstvo in odgonske spremljevalce blizu 12.000 gld., za cepljenje kôa do 5000 gld., za okrožna zdravnikarja nad 3000 gld. itd.

Vsi ti troški pa so primeroma nizki, če pomislimo, koliko mora dežela plačevati za dobro delne naprave, to je, za ljudi v bolnišnicah, blaznicah, porodnišnicah in najdenišnicah. Ti troški znašajo za letos nad 109.000 gld. Kakor veste, je sedaj v Ljubljani deželna bolnišnica, kamor dohajajo bolniki iz cele dežele, sevêda največ iz tistih krajev, odkoder najlaglje in najzložneje pridejo v Ljubljano. Za letos je proračunjena potrebščina deželne bolnišnice na 62.894 gld.; ker pa je pokritje proračunjeno na 12.782 gld., bode morala dežela dodati 50.112 gld.

Prav krvav pa je denar, katerega mora dežela na leto plačevati za bolnike v tujih bolnišnicah. Ljudje gredo iz dežele na vse strani, obolê in gredo v bolnišnice, mnogi sevêda iz lastne krivde, lenobe itd. Tako je dežela leta 1889 plačala za kranjske bolnike v tujih bolnišnicah 69.851 gld. (Klici: To je strašno!), in sicer v Trstu 17.427 gld., v Zagrebu 13.798 gld., v Brežicah 4567 gld., v Celovcu 2242 gld., na Dunaju 1822 gld., v Koprivnici na Hrvatskem 1697 gld., v Oseku 1608 gld., v Celju 1212 gld. itd. To leto je bilo v 138 tujih bolnišnicah 3294 Kranjcev. Zato je nespametno in — naravnost rečem, — hudobno, da se marsikateri vlačugar, ki noče delati, naredi bolnega in gre v kako bolnišnico na troške dežele. Lepo je in prav, da skr-

bimo za revne bolnike, ker ne smemo in ne moremo pustiti, da bi umirali pod kapom, ali marsikdo greši na račun krščanskega usmiljenja.

Dalje imamo deželni blaznici, ki stojita na leto nad 40.000 gld., najdenišnica nad 2800 gld., porodnišnica nad 2000 gld. Jedina prisilna delavnica, kamor naj bi poslali marsikaterega postopača in pretepalca, se skoro sama vzdržuje. V prisilni delavnici morajo namreč lenuhi delati; pošiljajo jih vravnat vode na Koroško, Gorenjsko; v Ljubljani morajo po zimi sneg odvažati, potem tudi domá v hiši izvršujejo razna obrtna dela.

Sicer so za letos troški prisilne delavnice proračunjeni na 88.271 gld., toda dohodki so še za 415 gld. višji. V naši prisilni delavnici pa so večinoma prisiljenci iz drugih dežel, za katere pa dežela dobiva po 45 kr. na dan od osebe. Tako je bilo leta 1889 tujih prisiljencev 456, domači pa 104.

Ogromni pa so že troški, katere naša dežela plačuje za pouk in omiko, akoravno so plače primeroma nizke. Tako je za letos proračunjeno: Za muzej v Ljubljani 5351 gld., za realko polovica troškov 2798 gld., za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmu pri Novem Mestu 4318 gld., za obrtne šole in obrtni pouk 8796 gld., za ljudske šole 310.446 gld. Ker pa je zaklada za ljudske šole proračunjena na 23.244 gld., znaša primanjkljaj 287.202 gld., ki se mora pokriti iz deželnih dohodkov. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. septembra.

Notranje dežele.

Rusinska cerkvena sinoda zboruje sedaj v Lvovu. Ker je zborovanje tajno, nič gotovega ne izvemo. Liberalna „Gazeta Narodova“ vé povedati, da se je sinoda izrekla proti uvedanju celibata rusinsko katoliške duhovščine in se je pri tem naglašalo, da bi se celibat sploh odpravil, ker pospešuje verski indiferentizem. Poslednje se nam pač ne zdi verjetno. Zborovalci so bili gotovo toliko razsodni, da se neso mešali v zadeve rimskih katolikov. Da bi bila verska indiferentnost pri rimskih katolikih večja, nego pri družih, pa pač tudi ni resnično. Zatorej mislimo, da si je vso stvar izmislil poljski liberalni list, ki bi rad kake zdražbe napravil.

Veliki Dunaj. Dunajski mestni zbor je v veliki zadregi. Manjka mu denarja. Liberalci so mislili, da razširjenje Dunaja ne bode ničesar stalo; da bode vse lepo plačala država. V tem zmislu govorili so ob volitvah in zmagali. Sedaj je pa mestni zastop izvedel, da bode moral plačati tretjino za mestno železnico, donavski kanal in pa vravnavo Dunajšice. Tretjino plača država, tretjino dežela. Listi na vso moč kriče in zahtevajo od vlade, da še jedno tretjino navali na državo. To bi pa težko šlo, ko bi vlada tudi dobro voljo imela. Državni zbor ne bode hotel toliko privoliti. Če bode pa mesto moralo donášati za omenjena dela, bode pač treba naložiti nove priklade. S tem pa volilci ne bodo zadovoljni in spoznali bodo, da so zjedinjeni kristijani prav imeli, trdeč, da bode povečanje Dunaja mestu in predmestju naižilo le nova bremena.

Mladočeški shod. Shod mladočeških zapupnikov bil je te dni v Pragi. Udeležili so se ga skoro vsi mladočeški deželni in državni poslanci in več zaupnikov z dežele. Posvetovali so se ob organizaciji stranke. Sklepi so še tajni. Le to je gotovo, da neso sklenili, poslati deputacije k cesarju s prošnjo, da bi se dal kronati za kralja češkega. Menda so se že poprej prepričali, da bi deputacija ničesa ne opravila.

Levičarji. Dva odločna levičarska voditelja, baron Chlumecky in dr. Weeber, sta v nedeljo v Novem Tičinu govorila o političnem položaju. Prvi je hotel zbrano občinstvo prepričati, da narodni boj v Avstriji ni boj za narodne pravice, temveč le boj proti ustavi. Chlumecky je zatrjeval, da se je položaj za Nemce zboljšal. Vlada jih ne sili v opozicijo, sami pa tudi v opozicijo ne marajo iti. Potem je pa izrekel gorečo željo levičarjev, da se osnuje stalna večina, ker brez trdne večine ne gre. Govor njegov se je sukal prav v tem kolobarju, kakor Plenarjev. Kakor Plenarju, videlo se je tudi Chlumeckemu, da že težko čaka, da bi zasél kak ministerski portfelj; ali vendar v opozicijo ne pojde, ko bi tudi moral še malo časa počakati, kajti opozicijski kruh se mu zdi grenek.

Gorenja Avstrija. Lienbacherjevi pristaši in narodni liberalci so se na Gorenjem Avstrijskem sporazumeli in osnovali nekako kristijansko socijalno društvo. To društvo bode delovalo proti liberalcem, pa tudi proti konservativcem. Poslednje je verjetno že iz tega, ker so nemški nacionalci zraven. Novo društvo bode delalo torej le zdražbe mej konservativci. Nadejamo se pa, da društvo ne bode imelo posebnih uspehov. Prebivalstvo bode pač kmalu spoznalo, da se pod kristijanskim plaščem skrivajo vse drugi nameni.

Vnanje države.

Francija. Monarhisti v Franciji sčubljajo upanje, da bi se obnovila monarhija. Grof Pariški in princ Viktor Napoleon nesa prava moča, da bi naredila konec republikli. Zaradi tega pa katoliški močje premišljajo, ali bi ne bilo bolje, da se osnuje velika katoliška republikanska stranka. Prevrat se počasi vrši. Te dni se je senator Buffet, ki je bil jeden največjih nasprotnikov republike, izrekel zanj pri banketu kmetijskega društva v Mirécourtu in napil predsedniku Carnotu. Govori se celó, da se princ Napoleon hoče slovesno odreči vsem pravicam do prestola in preseliti se v Pariz.

Italija. V Messini se je osnovala pod predsedstvom vojvode San Štefano zadruga z namenom, da veliko in malo lastnino varuje pred preganjanjem davčnih oblastev. Nova zadruga bode poseben delala proti uvedanju vsakega novega davka. Nova zadruga bode gotovo hitro imela mnogo pristašev in bode zlasti ob volitvah opoziciji dobro sredstvo proti vladi.

Kitaj. Kitajska vlada je naznanila, da je pripravljena plačati odškodnino Evropecem, katerim so uničili vse premoženje ob poslednjih neredih. Štiri rovarje so že obsodili, 21 pa izgnali. Pet mandarinov se bode moralo zagovarjati, ker so pospeševali nemire. Kaznovali jih bodo ostro. Preiskave so dognale, da tajne družbe hujskajo ljudi. Pri teh tajnih družbah pa neso le Kitajci, temveč tudi Evropeci. Pri angleškem carinskem uradniku so našli več orožja in dinamita, namenjenega tajnim društvom. Preiskava je že dognala, da sta v zvezi tudi dva druga Angleža in šest Kitajcev. Kitajska vlada se nadeja, da bodo te odločne njene naredbe zadobile jej zopet zaupanje evropskih držav.

Izvirni dopisi.

Iz Rima, 27. septembra. Včeraj ob polu šestih dospelo je v družbi italijanskih romarjev v večno mesto tudi kakih 70 Avstrijcev. Na kolodvoru sprejel jih je načelnik tukajšnjega romarskega odbora msgr. dr. Nagel, rektor zavoda „del' Anima“ z dvema odbornikoma. Nastanili so se večinoma v „Animi“, „Campo Santo“ in pri nunab. Iz tiskanega programa, ki se je takoj razdelil med došle, posnamem, da bodo romarji v torek pri sv. Petru navzoči pri sv. maši, katero bodo darovali sv. oče, da bodo potem v četrtek sprejeti v avdijenci z onimi mladeniči, ki so prišli od vseh krajev sveta počastiti sv. Alojzija ob tristoletnici. Vravnano je tako, da se bodo tudi Avstrijci mogli udeležiti vseh slovesnostij v cerkvi sv. Ignacija, obiskati sedem poglavitnih cerkvâ in si ogledati znamenitosti mesta. Prihodnji petek se slavnosti končajo s slovesno zahvalno pesmijo na grobu sv. Alojzija.

Naše mesto se je zadnje dni kaj oživelo. Od vseh strani prihajajo romarji. Spanjoli so nas že zapustili, Francozi še vedno dohajajo in odhajajo. Kaj spodbudne slovesnosti imajo osobito v cerkvi sv. Petra. Danes sem bil sam pričujoč pri sv. maši, katere se je udeležil jeden romarski vlak francoski. Peli so sami jednoglasno brez orgelj, kar se je v cerkvi šentpeterski kaj lepo razlegalo. Prinesli so seboj tudi mnogo zastav in zastavic raznih delavskih društev, okrog katerih se zbirajo. — Mladeniči iz raznih krajev so že došli. Videl sem jih danes dopoldne kakih trideset, ki so ponosno korakali v cerkev sv. Petra v narodni noši s „tezi“ na glavi. To so dijaki iz Soluna in okolice. Vsa razna katoliška društva iz Nemčije so poslala svoje zastopnike. Tako obeta biti avdijenca v četrtek pri sv. očetu posebno zanimiva. Tudi konservativno plemstvo iz Avstrije in Nemčije poslalo je svoje nadepolne zastopnike te dni v večno mesto. Med romarji berem tudi imena: princa Lichtenstaina, princa Löwensteina itd.

Ravno ko to pišem, došlo je naznanilo, da hočejo sv. oče sprejeti jutri ob poldne v cerkvi sv. Petra vse tu navzoče romarje razven italijanskih, ki pridejo na vrsto v petek. Nastavili se bodo po narodnostnih v alfabetičnem redu. Avstrijci pridejo tedaj prvi na vrsto. Romarji so tega silno veseli, ker jim bo tako mogoče sv. očeta trikrat videti.

S Slovenskega so sem došli le trije romarji: č. g. leški župnik Tavčar, jeden koroški in jeden beneški Slovenec. Več v prihodnjem dopisu.

Z Vojskega, 24. septembra. V prelepem, nepozabnem spominu ostal bo prebivalcem naših gorâ deseti dan tek. meseca, ko smo se zbrali okolu prevzvišenega gospoda knezoškofa svojega, došlega imenovanega dné sém gori delit zakrament sv. birme. Da, redko čast, redko veselje imeli smo Vojskarji ta dan! Prvi knezoškof ljubljanski, ki so obiskali naše višave, dné 9. avgusta 1826, tedaj pred 65 leti, — hili so premil. gosp. Anton Alojzij Wolf.

Vkljub vsej svojej slabosti ubogala je Zalika; komaj da je dospela v sobo.

„Sledite, ljuba moja!“ povabi jo gospa, „vidi se vam, da ste zeló slaba.“

Zalika pogleda krasni naslonjač od zelenega bayra — in potem svojo obleko in plabo obstoji.

„Sedite!“ ponavlja gospa.

„Tu je stol, sem sedite!“ zagodrnja strežnica, ki se je bala, da bi beračica ne sela v krasni njen naslonjač.

Zalika sede.

„Ali je upati, da bi mogla potovati?“ vpraša gospa doktorja.

„Nikakega zadržka ne vidim.“ odvrne ta.

„Potovati, kam?“ vpraša osupla Irka.

„V Killarny, ljuba moja, za varuhinjo malim otrokom v nekej rodbini, kojoj je nesreča zadela.“ Tujka si briše oči in nadaljuje: „Izvrstna rodbina s tremi prijaznimi otroki: malo deklico in dvema dečkoma; največji še nima devet let. Ubežci so izgubili mater; s temi in njih babico boste bivali na deželi. Vsi so dobri in nadejam se, da službo vsprejmete?“

„Ali bi smela bratca in sestrico seboj vzeti?“

„To je nemogoče!“ zakliče strežnica.

(Dalje sledi.)

Ogledali so tukajšnje cerkev in nje opravo, a svete birme tedaj niso tu delili. Pač pa so istega dne krščevali v naši cerkvi ter dotični krst s svojim lastnoročnim podpisom vpisali v tukajšnje krstno knjigo, kar se mi zdi vredno omeniti in česar se še sedaj spominjajo tukajšnji stari ljudje. Odkar pa je tukajšnja fara postala samostojna, prišli so na naše hribe prvi sv. birme delit premil. gosp. knezoškof dr. Jan. Krizost. Pogačar dne 21. junija 1877, in letos naš prevzvišeni sedanji ljubljanski vladika in so tedaj drugi, oziroma tretji knezoškof ljubljanski, ki so na svojem apostolskem potovanju obiskali tudi našo najvišje (1090 m.) ležečo faro na Kranjskem.

Splošna želja, tudi mnogokrat izrečena, odkar smo zvedeli, da se bo sv. birma delila letos tudi pri nas na Vojskem, bila je ta: Da bi le takrat bilo lepo vreme! In bil je res lep, krasen dan 10. t. m., kakoršnih nismo letos tukaj mnogo imeli.

Okolu pol devete ure dopoldne imenovanega dne došli so prevzvišeni v spremstvu prečast. gosp. dekana, gosp. kateheta in gg. bogoslovcev iz Idrije med pritrkavanjem in streljanjem ter birmancev in drogim v obilnem številu zbranim farnom podeliti blagoslov. Od župnijske hiše do cerkve, okolu nje in na bližnjih holmcih postavljeno je bilo mnogo najev z zastavami: cerkvenimi, cesarskimi in trobojnicami, dva slavoloka in čveterimi slavnost naznanjujočimi napismi. Po kratkem oddihljaju grede prevzvišeni v slovesnem sprevedu v našo cerkvico, ki je pa tudi bila nadičena kakor nevesta, pričakovala ženina svojega.

Naj kar tu v čast in spodbudo tukajšnjim farsom vpletem, kar se je tekom leta storilo za domačo cerkev in kar naj bo ob enem tudi odgovor nekemu, sicer poznatemu obrekovalcu (da ni naš farnu, ni treba še-le zatrjevati), ki je lansko leto, tedaj prezgodaj in prav po nepotrebnem „brusi“ strupeni jezik svoj.

Pri izpraševanju za velikonočno spoved nabirali se se namreč že par let prostovoljni doneski za nova dva stranska altarja, ker prejšnja res nista bila več vredna, da bi še stala v cerkvi. Naši mladenči pa so prav iz prostovoljnega nagiba sklenili, da sami zložijo za nov svetilnik (luster), češ, stari, že tako slab in reven, se bo še slabše „poda“ nasproti novima altarjema. Po nasvetu zgodaj umrlega č. g. B. Egger-ja naročili smo po vzoru nov steklen svetilnik z 18 svečami pri tovarni A. T. Frenzel na Češkem. Posredoval pri nakupu in tudi sestavil ga je brezplačno gosp. Valentin Lapajne, trgovec v Idriji, na čegar dandanes redkej nesebičnosti se tudi garko zahvalujemo. Naš novi svetilnik je v resnici lep, lične, nove oblike in vsakemu, kdor ga je videl, je bil všeč razven našim sosedom Trebušarjem; tem pa samo zato ne, ker ni „pisan“! Videč „fantovski“ dar za domačo cerkev, tudi dekleta niso hotela zaostati. Ker za veliki altar ni bilo lepega prta, zložila so naša dekleta tudi prostovoljno za nov prt („antependium“), kateri se je naročil pri tovarni za cerkveno opravo, Jožefu Deillerju na Dunaju.

Nova stranska altarja, napravljena iz omenjenih prostovoljnih doneskov, postavljena sta bila pred kratkim in v lepem soglasju z velikim altarjem, prav lepo dičita cerkvico našo. Izdelal — bolj v romanskem slogu — in postavil po primerno nizki cenji je podobar g. Matevž Dežela iz Idrije, ki je l. 1887 prenovil tudi naš veliki altar, in katerega o tej priliki kot v vsakem oziru vestnega delavca-cerkvenim predstojništvom z dobro vestjo priporočamo. Hvaležno omeniti mi je tukaj tudi lepega daru za našo cerkev o priliki letošnje sv. birme iz rok po imenu in duhu plemenitega gospoda iz Ljubljane: krasne mašne knjige, vezane v rudeče usnje in zlato obrezo. Naj preblagemu gospodu, kakor vsem dobrotnikom naše farne cerkve, plačnik in povračevalec bode ljubi Bog in naš farni in vse cerkve zaščitnik sv. Jožef!

Vrnimo se sedaj zopet k naši slavnosti. Ko vstopijo prevzvišeni v cerkev, zapoje naš vrlo izvežbani pevski zbor: „Ecce sacerdos magnus“, ter se je tudi med tiho sv. mašo odlikoval z izbornim petjem. Iz prijaznosti sodelovala sta pri petju tudi dva častno znana č. gg. pevec-mojstra iz goriške nadškofije.

Po sv. maši pa stopijo prevzvišeni na leco ter v gladki in poljudni domači besedi v obširnem govoru opisujejo življenje farnega patrona sv. Jožefa, ljubeznjivo opominjajoč in spodbudajoč — kot skrbni oče — zveste poslušalce, kako naj po vzgledu svo-

jega farnega zaščitnika vpravljajo življenje svoje, odgojujejo deca svojo itd. Da bi beseda višjega pastirja, govornja iz srca, tudi našla pot v srce vernim poslušalcem ter rodila obilen sad!

Vršilo se je potem še izpraševanje birmancev in po končanem izpraševanju prejelo je 112 otrok zakrament sv. birme. Po opravljenih molitvah za verne mrtve in po končanem sprevedu okolu cerkve, ogledali so prevzvišeni tudi še našo cerkev in nje opravo in s tem je bila tudi končana prelepa in za nas redka cerkvena slovesnost. Po obedu pa so na veliko našo radost prevzvišeni knezoškof, spremljani od č. gg. duhovnikov in bogoslovcev, ob tej priliki tukaj zbranih, obiskali naš 1129 metrov visoki „Škol“ (pač je težko kdaj kak dostojanstvenik stal na njegovem vrhu) ter si dopustili razkazovati našo faro vojskarsko in obširno okolico. Prišedši s Škola nazaj, so se prevzvišeni le malo časa še mudili med nami. Se enkrat so obiskali cerkvico našo, še enkrat nam podelili blagoslov, potem — okolu pol pete ure popoldne — so se odpeljali s svojim spremstvom nazaj proti Idriji. Spremljale pa so jih tudi srčne želje naše: Naj nam jih tako čvrste in zdrave ljubi Bog še mnogo, mnogo let ohrani!

Višave naše nimajo cvetic; še te, ki so jih gojile, zatri je pozni čas. Nismo tedaj mogli, kakor drugod, prevzvišenemu plesti vencev, ne viti šopkov, ne jih stlati na pot kamenito. A v srcih naših žijeta čvrsto in krepko cvetici neusahljivi, kojih tudi naše zime in zameti ne zatro. In ti cvetici poklanjamo prevzvišenemu in ljubljenu svojemu nadpastirju v spomin in v slovo. Ime jima je: Ljubezen zvesta in udanost verna.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. septembra.

(Imendan presvetlega cesarja.) Mestni šolski svet je odredil, da bodi letos 3. dan meseca oktobra na vseh ljudskih šolah ljubljanskih prost pouka in da se ta dan slovesno praznuje god Njega Veličanstva presvetlega cesarja, ker bi na pravi dan godu, namreč v nedeljo, mladina, ki hodi v ljudske šole, nikjer ne mogla imeti slovesnih cerkvenih opravil.

(Obetni strokovni šoli v Ljubljani.) Na tukajšnji c. kr. strokovni šoli za lesno industrijo je prirasel letos četrti in zadnji letnik. Zavod je zelo dobro obiskan in ima celó več učencev, kakor je določeno za normalne razmere. V prvem letniku je vpisanih 18, v drugem 14, v tretjem 11 in v četrtem 9 učencev; vseh skupaj je torej 52. Prvi letnik je nekak pripravljalni kurs, v drugih letnikih pa se ločijo učenci po svojih obrtih. Tako je mizarjev 17, rezbarjev 18 in 4 strugarji. Poleg teh obiskujejo šolo še trije izvanredni učenci ali hospitantje. — Na šoli za umetno vezenje in šivanje čipek je vstopilo 36 rednih in 10 izvanrednih učenk. Letos namerava vodstvo otvoriti poseben oddelak, v katerem bodo bivše učenke izdelovale naročila pod nadzorstvom učnih močij in z uporabo učnih sredstev, katere ima zavod na razpolaganje. Krščanski nauk in nedeljske pridige bode imel na ženskem oddelku č. g. Janez Oblak, kapelan pri sv. Jakobu; na moškem oddelku je katehet č. g. župnik Anton Žlogar. Vseh učnih močij na obeh zavodih je 11, med temi 2 učiteljici.

(Iz kranjskega politiskega okraja) se nam piše: „V 220. številki od minolega ponedeljka ste objavili čudno vest, da je c. kr. okr. glavarstvo v Kranju naročilo žandarmerijskim načelništvom, naj poizvedujejo med ljudstvom, kdo izmed Slovencev se je udeležil zadnjega skupnega izleta v Zagreb, in imena dotičnih naznanijo glavarstvu. Sami ste dostavili, da se vam ta vest zdi neresnična. Zagotoviti vas morem, da je v istini popolnem nesnovana.“ — Dostavek vredništva: Prav hvaležni smo za to pojasnilo in radi prekličemo ono vest, ker nikdar in nikomur nečemo delati krivice z neresničnimi poročili. Ker pa dotičnega našega dopisnika resnicoljubnost dobro poznamo, mislimo, da ga je kdo po domače „ufarbal“.

(Č. g. Fran Perné), prefekt v Alojzijevišču, je kot izprašani kandidat verouka za vso gimnazijo 29. septembra nastopil službo začasnega suplenta ter poučuje krščanski nauk v obeh petih in obeh osmih razredih stare gimnazije.

(Poročil) se je danes v tukajšnji uršulinski cerkvi c. in kr. stotnik deželnega stralskega bataljona tirolskega (Pusterthal št. VI.) gosp. Evgen K o n s c h e g g z gospico R i c o S c h i l h a w s k y

pl. B a h n b r ü c k, hčerko tukajšnjega c. in kr. generalnega majorja gosp. Josipa viteza Schilhawskega pl. Bahnbrück. Sinoči je pod oknom neveste igrala vsa vojaška godba.

(Iz Gradca) se nam poroča, da je prelat Janez Karlon za srčnim razširjenjem prav nevarno zbolel in bil v nedeljo previden s sv. zakramenti. Upanja ni, da bi okreval.

(Iz Hrenovje) se nam poroča: Kupčija s češpljami je obetala sprva jako dobro. Kupci so nastavili ceno na 2 gld. 50 kr. za stari cent, a padla je hitro, ker je nekda tudi suhim češpljam padla cena. Od nas vozijo češplje v Gorico; tam jih lupijo, žvepljajo in na solncu suše. Kvintal tako posušenih češpelj stane letos okoli 40 gld. Včasih so cene mnogo višje.

(Imenovanje.) C. kr. deželni predsednik je imenoval g. Valentina Marušiča konceptnim praktikantom na Kranjskem.

(V Gorico) se je v ponedeljek pripeljal trgovski minister Bacquehem v spremstvu ministerijalnega svetovalca pl. Körberja. Šel je takoj v razstavo, kjer je ostal dve uri. Opoldne je bil na obedu pri grofu Coroniniju v Št. Petru, zvečer se je vrnil na Danaj.

(Nove orglje za tukajšnje uršulinske cerkev.) 56. delo Fr. Goršič-eva, se zdaj pridno stavijo. Pridržavši si natančnejši popis tega dela domačega uma in dlana za čas dovršitve, omenimo danes le toliko, da imajo orglje 30 pojedih spremenov na treh manualih in pedalu; k temu še 4 manualne in pedalne vezi, 5 zbiralnikov in takozvani „Rollschweller“. Stavljene so po sistemi na stožke, deloma z uporabo pneumatike. Izmed napredkov lepo razevitajočega se novejšega orgljarstva uporabilo se je pri njih: mehovje na vreteno, sapa trojne ojstrosti, zboljšani spremeni z jeziki itd. — Lepo omaro je izdelal g. J. Vurnik v Radovljici. — Stroški za to mojstersko delo so res veliki in samostan uršulinski jih ne bode zmogel brez dobrotljivih src. Priporočamo torej zadevo velikodušnosti Slovencev.

(Izpitni za učiteljsko usposobljenje) na ljudskih in meščanskih šolah vršili se bodo pred dotično izpraševalno komisijo dne 9. novembra in nastopne dni. Kandidati in kandidatnje, ki nameravajo delati izpit, morajo dotične prošnje vpslati do 25. oktobra c. kr. izpraševalni komisiji za občne ljudske in meščanske šole v Ljubljani.

(Podržavljenje južne železnice.) Kakor poroča „Fremdenblatt“, bode južna železnica prej podržavljena, kakor se sploh misli. Sicer bodo večje težave, kakor pri severni železnici, ker ima južna železnica svoje črte tudi na Ogerskem, pa državna uprava želi podržavljenje, kateremu se tudi merodavni krogi južne železnice ne upirajo.

(Nesreče.) Dne 26. t. m. je v Leskovcu pri Krškem pogorela hiša Fr. Zorka in neki otrok, ki je bil brez varstva v hiši. — V Kamniku je te dni sedemletni pastir Fr. Jagodic na paši zažgal dinamitno patrono, ki se je razletela in pastirja močno ranila na desni roki. — V Iški Vasi so v nedeljo domači mladeniči metali kamenje v hišna vrata krčmarja in župana Jos. Zagarja. Ta vzame nabasano puško, da bi odpodil razsajalce. Čez nekaj časa se vrnejo štirje, zgrabijo gospodarja in mu hočejo vzeti puško. Ta se sproži in več svinčenih zrn pade Janezu Zagarju v desno roko, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

(„Slovenci in Čehi so izključeni!“) V časopisu „Allgem. Postmeister-Zeitung“, glasilu c. kr. poštarjev, smo čitali v številki 18 z dne 15. t. m. čudno objavo, in sicer se ondi razpisuje natečaj poštnega in brzojavnega odpravitelja v Spielfeldu na Štajerskem z izrecnim dostavkom: „da so Slovenci in Čehi izključeni!“ In objavljenje takega razžaljivega natečaja se strinja z dostojnostjo lista, ki ima med svojimi naročniki Slovence in gotovo i mnogo Čehov, a na čelu svojem ponosno géslo: „Za pravo in resnico v čast stanu!“

(Pri občinski volitvi) v Št. Jerneju na Dolenjskem je bil za župana izvoljen g. Josip Polanec, za svetovalce gg.: Josip Zagorec, Martin Metelko, J. Krhin, Josip Bučar, Franc Bambič in Ignacij Wutscher.

(Vladni izkaz o živinski kugi na Kranjskem) od dne 18. do 27. septembra nam pové, da bolezen v gobeh in na parkljih razsaja še po 11 političnih okrajih, in sicer 54 občinah, 94 vaseh in 416 kmetijah. Bolnih je 1295 govejih živinčet, 51 ovac, dve kozi in 108 prašičev.

(Pražke izložbe) glavna dobitka sta 100.000 goldinarjev in 50.000 gld. Žrebanje že 15. oktobra.

Telegrami.

Praga, 29. septembra. Cesar je popoldne ogledal Albrehtovo vojašnico, cerkev sv. Venceslaja in nemško učiteljske. S Smihova je šel cesar v muzej, kjer je nagovoril več oseb. Dalje se je peljal v kraljevo Vinohrade, kjer ga je župan pozdravil češki. Tu je cesar ogledal novo šolsko poslopje in šel v cerkev, kjer je pred altarjem kleče opravil molitev. Od tod je šel cesar na Teplov trg, kjer so ga čakala vsa nemška društva. Tu si je ogledal zidanje nove cerkve. Ob 6. uri je bil dvorni obed. Ob 8. uri so mu vsa češka in nemška društva iz Prage in okolice priredila sijajno ovacijo z bakljado in serenado. Cesar je z namestnikom stopil na balkon, češka društva so najprvo zapela češki zbor, nato nemška Schubertovo „Noč“ in cesarsko pesem, katero je navdušeno pelo na tisoče in tisoče ljudstva. Cesar je izrazil svoje popolno priznanje in rekel županu Šolcu: „Zelo me veseli, da so društva obeh narodnostij tukaj skupno sodelovala.“

Praga, 30. septembra. K včerajšnji soareji pri grofu Waldsteinu, katere so se vdeležili zastopniki plemstva, zdravstva, vednosti, umetnosti, politike, mej njimi Rieger, Zeithammer, Schmeykal, Plener, Mattuš, je prišel cesar ob 1/2 9. uri v dvorano z grofinjo in je odlikoval z daljšim nagovorom več oseb, mej njimi Plenerja in Zeithammra; ostal je do 1/2 10. ure. Danes je cesar najmilostljiveje vsprejel deputacijo praškega mesta pod vodstvom županovim, ki je izročila prošnjo za Najvišjo podporo raznih mestnih koristij, tako vravnave Veltave in poprave Karlovega mostu. Cesar jih je zagotovil svoje naklonjenosti do Prage in izrazil posebno zadovoljnost vsled dokazov dinastiškega mišljenja. Zjutraj ob 7. uri je cesar poldrugo uro ogledaval kadetsko šolo in bil navzoč pri izpraševanju iz vseh predmetov in pri vajah, priznal pravo vojaško vedenje in izrazil zadovoljnost deželnemu poveljniku, načelniku šole in učiteljem. Množica je cesarja pri povratku burno pozdravljala.

Rim, 29. septembra. Danes je sv. oče v cerkvi sv. Petra daroval sv. mašo za domače in vnanje romarje; navzočih je bilo do 60.000 oseb. — Ministerski predsednik Rudini se je odpeljal v Monco, kjer bode italijanski kralj vsprejel rumunskega.

Pariz, 29. septembra. „Temps“ piše obširno o cesarjevem potovanju na Češko in naglašja, da te slavnosti kažejo, kolik vpliv ima vladarjeva oseba za spravo med avstrijskimi narodi.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vreljajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300-196)

Tuji.

28. septembra.

Pri **Maliču**: pl. Exner, dvorni svetnik, s soprogo, in Sehiman, trgovec, z Dunaja. — Pasquali, potovalec, in Veltze, fin. višji nadzornik v pok., iz Gradca. — Lukič, c. kr. polkovnik, s soprogo, in Plonič, trgovec, iz Zagreba. — Smolič,

trgovec, iz Nabrežine. — Peterca, župnik, iz Dubranca. — Jamnic, poročnik, iz Beljaka. — Kastner, zasebnik, iz Vratislave. — Blumbach iz Inomosta.

Pri **Stona**: Haselsteiner, podobar; Meyer, uradnik; Singer, Pentlač, trgovec; Weiser in Appel, potovalec, z Dunaja. — Fischer, iz Budimpešte. — Verzenassi, potovalec, z Reke. — Pauluzza, gostilničar, z Vidna. — Clementschitsch, inženirjeva soproga, iz Celovca. — Gallatia s hčerjo iz Planine. — Eder, štabnega nadzdravnika soproga, s hčerjo, iz Gradca. — Murgel, uradnikova soproga, z rodbino, iz Kranjske Gore. — Adela in Anton Müller, zasebnika, iz Ljubna. — Schwarz, potovalec, iz Prage. — Pihatsch s soprogo iz Beljaka. — Sonnenberg, trgovec, z Ogerskega. — Milavo, trgovec, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Gorišek, z rodbino, iz Maribora. — Šandar z rodbino iz Mitrovice. — Glovič iz Dubrovnika.

Pri **avstrijskem caru**: Jerman, davkarjeva soproga, iz Idrije. — Valenčič, trgovec, iz Trnovega. — Troger iz Beljaka. — dr. Oblak iz Celja.

Pri **bavarskem dvoru**: Vitez Jetmar, sod. pristav, iz Št. Pavla. — Schuh iz Tople. — Peris, vinotržec, iz Jaske. — Jonsectovič s soprogo iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v m. m.
opazovanja		srakomera v mm	topilnerna po Celsiusu		
7. u. zjut.		743.4	9.2	brezv.	megla
29. 2. u. pop.		741.4	17.4	sl. svzh.	jasno
9. u. zveč.		741.0	10.6	"	"
Srednja temperatura 12.1°, za 1.7° pod normalom.					

Tržne cene v Ljubljani dne 30. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	8.12	Špeh povojen, kgr.	64
Reš,	6.29	Surovo maslo,	70
Ječmen,	4.23	Jajce, jedno	24
Oves,	2.60	Mleko, liter	8
Ajda,	5.20	Goveje meso, kgr.	62
Proso,	4.39	Telečje	60
Koruzna,	5.30	Svinjsko	56
Krompir,	2.67	Koštrunovo,	40
Leča,	10	Pišanec	45
Grah,	10	Golob	18
Fižol,	8	Seno, 100 kgr.	1.87
Maslo, kgr.	86	Slama,	23
Mast,	66	Drva trda, 4 mtr.	7
Špeh svež,	58	" mehks.	4.60

Nogovice in rokavice

za otroke in gospode prodaja po nizkej ceni
M. PODKRAJŠEK, (4-2)
Špitalske ulice, Ljubljana.

Služba organista in cerkovnika

se oddá v Kresnicah.

Več se izve pri župnijskem predstojništvu. (1386) 3-1

Uradne in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Zadnji mesec!

Velika loterija

Zadnji mesec!

praške razstave.

Glavna dobitka (1201 11)

100.000

gld.,

50.000

gld.

Srečka po 1 gld.

priporoča

J. C. Mayer.

Srečka po 1 gld.

Dunajska borza.

Dne 30. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91 " 40 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 70 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 75 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1009 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	282 " 25 "
London, 10 funtov strl.	116 " 90 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 28 "
Cesarski cekini	5 " 56 "
Nemških mark 100	57 " 47 1/2 "

Dne 29. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 95 kr.
Ogerska papirna renta 5%	109 " 50 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " 30 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2827 " 30 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	106 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 23 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

300.000 goldinarjev se dobi že 1. oktobra!

Dunajske komunalne promese

à 3 1/4 gld. in 50 kr. kolek. Glavni dobitek 200.000 gl.

Tisine promese

à 2 gld. in 50 kr. kolek. — Glavni dobitek 100.000 gl.

Obe vkupe le 6 goldinarjev.